

Sygn. akt VU 155/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2018 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : starszy protokolant sądowy Izabela Niedobecka-Kępa

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2018 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy **T. D.**

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania **T. D.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 31 marca 2017 roku

sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu T. D. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 grudnia 2016 roku do 20 grudnia 2016 roku po ustaniu ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia w Ośrodku Szkolenia (...) sp. z o.o., a także stwierdza brak obowiązku do zwrotu pobranego zasiłku chorobowego,
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. Akt V U 155/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 marca 2017 roku, znak (...), nr sprawy (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. pozbawił ubezpieczonego T. D. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 do 20 grudnia 2016 roku oraz zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 2011,44 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony we wskazanym okresie wykorzystywał zasiłek chorobowy w sposób niezgodny z przeznaczeniem biorąc udział posiedzeniu Rady Nadzorczej za co otrzymał wynagrodzenie, tym

samym także wykonując pracę zarobkową, przez co utracił prawo do zasiłku i jest zobowiązany do zwrotu nienależnie wypłaconego świadczenia. (vide: akta organu rentowego)

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości. Podniósł, iż mimo, że wziął udział w posiedzeniu, nie wykorzystywał zwolnienia niezgodnie z przeznaczeniem, gdyż na zwolnieniu widniała adnotacja „chory może chodzić” a samo posiedzenie trwało jedynie 40 minut. Co więcej, jego aktywność była jednorazowa, wymuszona okolicznościami (działalność spółki jest ważna dla miejscowej społeczności), a ryczałt, który mu wypłacono, wynosił jedynie 50 zł i wypłacano go niezależnie od tego, czy brał udział w posiedzeniach czy też nie. (vide: k. 2-8)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia. (vide k: 15-16)

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony T. D. od 24 sierpnia 2015 roku do 30 listopada 2016 roku zatrudniony był w firmie Ośrodek Szkolenia (...) Sp. z o.o. w J.. W okresie m. in. od 29 do 30 listopada 2016 roku był niezdolny do pracy z powodu choroby, w związku z czym zakład pracy za ten okres dokonał wypłaty wynagrodzenia za okres choroby.

Dowód: świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek – akta organu rentowego

W związku z tym, iż zwolnienie chorobowe zostało wystawione na okres od 29 listopada do 20 grudnia 2016 roku, Ośrodek Szkolenia (...) Sp. z o.o. w J., po ustaniu zatrudnienia przekazał druk zwolnienia oraz zaświadczenie płatnika składek do ZUS. Ubezpieczony celem otrzymania zasiłku złożył oświadczenie z dnia 14 grudnia 2016 roku. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypłacił ubezpieczonemu zasiłek chorobowy za okres od 1 do 20 grudnia 2016 roku w wysokości 2011,44 zł.

Dowód: zwolnienie lekarskie na druku (...), zaświadczenie płatnika składek, oświadczenie ubezpieczonego – akta organu rentowego, okoliczności bezsporne co do wypłaty i wysokości zasiłku

W trakcie orzeczonej niezdolności do pracy, 1 grudnia 2016 roku ubezpieczony uczestniczył w trwającym około 30 minut posiedzeniu Rady Nadzorczej (...) Sp. z o.o. w likwidacji w J. (dalej zwanej (...)), podczas którego poruszano kwestie podziału majątku likwidowanej spółki. Celem (...) było zagospodarowanie terenów likwidowanych kopalń i obszarów przemysłowych oraz pobudzenie aktywności mieszkańców i zmniejszenie bezrobocia. Tytułem członkostwa w Radzie Nadzorczej ubezpieczony otrzymywał ryczałt miesięczny w wysokości 50 zł. Ryczałt niniejszy był niezależny od ilości odbytych posiedzeń i obecności na nich.

Dowód: odpowiedź (...) z 24 stycznia 2017 roku – akta organu rentowego, protokół Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki (...) z 29 marca 2016 roku k. 10-13, wydruk strony internetowej k. 14, zeznania świadka P. W. k. 38-38v, przesłuchanie ubezpieczonego k. 26v-27

Uczestnictwo ubezpieczonego w posiedzeniu nie spowodowało pogorszenia się stanu zdrowia ubezpieczonego. Ubezpieczony miał lekki rzut choroby. Stan zdrowia ubezpieczonego po odbytym posiedzeniu był taki sam jak i przed, co potwierdzają wpisy w jego kartotece.

Dowód: dokumentacja medyczna k. 44, opinia biegłego z zakresu gastroenterologii J. K. k. 41-42

Decyzją z dnia 31 marca 2017 roku, znak (...), nr sprawy (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. pozbawił ubezpieczonego T. D. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1 do 20 grudnia 2016 roku oraz zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 2011,44 zł. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony we wskazanym okresie wykorzystywał zasiłek chorobowy w sposób niezgodny z przeznaczeniem biorąc udział w posiedzeniu Rady Nadzorczej za co otrzymał wynagrodzenie, tym samym także

wykonywając pracę zarobkową, przez co utracił prawo do zasiłku i jest zobowiązany do zwrotu nienależnie wypłaconego świadczenia.

Dowód: decyzja ZUS z dnia 31 marca 2017 roku, znak (...), nr sprawy (...) – akta organu rentowego

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów, których prawdziwości strony nie kwestionowały, w oparciu o dowód z opinii biegłego z zakresu gastroenterologii J. K., do której strony nie wnosiły zastrzeżeń oraz w oparciu o dowód z zeznań świadka P. W. i z przesłuchania stron ograniczony do przesłuchania ubezpieczonego, który wraz z pozostałymi dowodami tworzy spójny i logiczny obraz przedstawiający stan faktyczny sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 j.t. ze zm.) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z treścią art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa z dnia 25 czerwca 1999 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1368 ze zm.) ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Z przepisu tego wynikają dwie niezależne przesłanki utraty prawa do zasiłku: 1) wykonywanie pracy zarobkowej w okresie niezdolności do pracy; 2) wykorzystanie zwolnienia w sposób niezgodny z jego celem. Do utraty prawa do zasiłku wystarczy zaistnienie jednej z nich (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 03-03-2010, sygn. III UK 71/09).

Zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, wykonywanie (każdej) pracy zarobkowej, niezależnie od jej wpływu na stan zdrowia ubezpieczonego, stanowi samodzielną przesłankę utraty prawa do zasiłku chorobowego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2013 r., sygn. I UK 606/12). Jednakże, do wypełnienia przesłanek z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 159 ze zm.) nie dochodzi gdy były to zachowania o charakterze incydentalnym, sporadycznym, wymuszone okolicznościami (tak np. - postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25-01-2016, sygn. III UK 82/15). Co więcej, jak orzekł 6 lutego 2014 roku Sąd Najwyższy w sprawie o sygn. II UK 274/13, wykonywanie przez przedstawiciela Skarbu Państwa czynności członka rady nadzorczej w "realizującej misję publiczną Telewizji (...) SA (art. 21 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, t.j. Dz.U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226 ze zm.) nie stanowi pracy zarobkowej w rozumieniu art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 159). Dodatkowo, nie może być uznany za pracę zarobkową w rozumieniu art. 17 ust. 1 ustawy z 25.6.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267 ze zm.) ryczałt za udział w posiedzeniach rady nadzorczej spółdzielni mieszkaniowej stanowiący formę społecznej działalności niektórych jej członków (zob. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2009 r., sygn. I UK 140/09).

Jak wykazało przeprowadzone postępowanie dowodowe, ubezpieczony 1 grudnia 2016 roku uczestniczył w posiedzeniu Rady Nadzorczej (...) Sp. z o.o. w likwidacji w J. (dalej zwanej (...)). Uczestnictwo to było jednorazowe i incydentalne. Co więcej, wymuszone było okolicznościami, gdyż podczas niego poruszano kwestie podziału majątku likwidowanej spółki a istniało niebezpieczeństwo, że nie zostanie osiągnięte quorum. Dodatkowo, celem (...) było zagospodarowanie terenów likwidowanych kopalń i obszarów poprzemysłowych oraz pobudzenie aktywności mieszkańców i zmniejszenie bezrobocia. Spółka realizowała pewną misję, a działalność ubezpieczonego, w połączeniu z niskim, niezależnym od obecności ryczałtem w kwocie 50 zł uznać należy za działalność o charakterze społecznym (a nie zarobkowym). Wnioskując, ubezpieczony biorąc udział w posiedzeniu dnia 1 grudnia 2016 roku nie wykonywał

pracy zarobkowej. W związku z powyższym zaistniał obowiązek rozpatrzenia, czy ubezpieczony biorąc udział w powiedzeniu wykorzystał zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia.

Celem zwolnienia jest z pewnością odzyskanie zdrowia. Jak ustalił Sąd w oparciu o opinię biegłego z zakresu gastroenterologii J. K., będącego specjalistą w dziedzinie schorzeń, na które cierpi ubezpieczony, uczestnictwo ubezpieczonego w posiedzeniu nie spowodowało pogorszenia się stanu zdrowia ubezpieczonego. Ubezpieczony miał lekki rzut choroby. Stan zdrowia ubezpieczonego po odbytych posiedzeniach był taki sam jak i przed, co potwierdzają wpisy w jego kartotece. Tak więc, nie wykorzystał zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego celem.

Skoro nie zaistniała żadna z przesłanek utraty prawa do zasiłku, ubezpieczony otrzymał go zasadnie a wypłacone świadczenie nie jest świadczeniem nienależnym.

Mając na uwadze powyższe Sąd, działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc, zmienił zaskarżoną decyzję w całości przyznając ubezpieczonemu prawo do zasiłku chorobowego za sporny okres oraz zwalniając ubezpieczonego z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami.

Na marginesie wskazać należy, iż błędne jest stanowisko organu rentowego, który uważa, iż odsetki od pobranego świadczenia, w myśl tego przepisu bieżą od dnia wypłaty nienależnego świadczenia.

O kosztach zastępstwa procesowego stron orzeczono na mocy art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy oraz na podstawie § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym w dacie wszczęcia postępowania. Organ rentowy przegrał spór, wobec czego winien zwrócić na rzecz ubezpieczonego koszty zastępstwa procesowego w kwocie 180 zł.